

tuit non mihi arridere praesens de CLERICO PERCVSSORE (titulo ex Sacris Pandectis & Jure Canonico desumpto) materia. Non quidem, quod eam digne me pertractare posse confidam: hoc enim & ingenii mei imbecillitas & nimia temporis angustia vetat; sed ut Venerabilis Domini Praesidis mei consilio auxilioque adiutus tum in sacratori hoc studio, tum in disputando me exerceam. Fundamenti loco toti dissertationi substernemus verba illa Pauli, 1. Tim. III. 3. & Tit. I. 7. occurrentia: *δὲ τὸν Ἐπίσκοπον μὴ εἶναι πλήκτω.* Methodum autem quod attinet, primum singula textus verba, quantum fieri poterit, philologice considerabimus, deinde de vitio Episcopo fugiendo dicemus & denique nonnullas quaestiones, ad totius rei illustrationem facientes, adiciemus. Paxit Deus, ut omnia feliciter procedant!

§. 2. Cum igitur ante omnia in verba textus Paulini paulo accuratius inquirere animus sit, primum considerationi nostrae sese offert vox *Episcopus*, in qua, quantum breviter fieri poterit, videndum erit, tam quid denotet ratione *originis*, quam quid significet ratione *usurpationis*.

Voxis Episcopi Etymologia

§. 3. Prius quidem quod attinet, opus non est, ut ei diu immoremur, cum vel pueris notum sit, vocem *Ἐπίσκοπον* descendere ex verbo *Ἐπισκοπέω*, vel quod nonnullis placet, ex verbo *Ἐπισκέπτομαι*, composito ex *Ἐπί* super & *σκέπτομαι* visito, inspicio, contemplor, lustro. Vel etiam haec vox deriuari posse videtur ex *Ἐπί* & *σκοπέω* speculator, inspector. Ut igitur Episcopus nihil aliud sit, quam inspector siue Superintendens alicuius rei, vel cui commissa est cura & officium alicuius negotii, siue Politici siue Ecclesiastici. (a) *Nomen Episcopi enim*, inquit Augustinus, (b) *est nomen operis, non honoris. Ἐπισκοπέειν, si velimus, latine Superintendere possumus dicere.*

Uius

Apud Veteres gentes

§. 4. Ad posterius autem quod pertinet, aliter hac voce usi sunt *Apostoli* in Scriptura Sacra, aliter eam accipiunt *Pontificii*, & aliter denique eam usurparunt *veteres gentes*. Sic enim (ut de ultimis primo loco dicam) Athenienses illos, qui cum imperio peregre

(a) *Vid. Eduardus Leighius in Crit. sac. N. T. p. 242.* (b) *T. 5. Opp. L. 19 de C. D. c. 19. f. 1177.*